

Cifra ediției

1,08
miliarde euro

Reprezintă suma alocată regiunilor Vest și Sud-Vest Oltenia, prin Programul Operațional Regional, pentru perioada 2007-2013.

Euro-mituri

euROpeanul încearcă să facă lumină într-un domeniu foarte stufos, în care informațiile greșite se strecoară foarte ușor – cel al fondurilor europene. Demitizări, în pagina 12.

Anul 2
12 pagini
Ediție specială
pentru regiunile
Vest și Sud-Vest
Tiraj:
80.000 exemplare

euROpeanul

Fondurile europene pe înțelesul tău

Publicație bilunară
editată de
MINISTERUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRIILOR PUBLICE ȘI LOCUINTELOR
Se distribuie gratuit

BLOC NOTES

Sprijin pentru pregătirea proiectelor

Județul Arad a beneficiat de sprijin pentru pregătirea a patru proiecte de finanțare prin Programul Operațional Regional, a căror valoare totală este de aproximativ 45 milioane de euro, a declarat ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, László Borbély, în cadrul unei întâlniri cu oficialitățile orașene, în data de 9 noiembrie. „Știu că județul Arad are în plus un portofoliu de 30 de proiecte. Sper să alocați resurse pentru a pregăti foarte bine aceste proiecte, astfel încât acestea să fie eligibile. Nu este suficient ca proiectele să fie aprobate. Este foarte important să aveți oameni pregătiți, astfel încât aceste proiecte să absoarbă fondurile respective”, a spus ministrul.

Licitație de proiecte pentru POR, în Oltenia

Organismul Intermediar constituit în cadrul ADR Sud-Vest primește proiecte pentru domeniul major de intervenție 3.3 „Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență” din cadrul Axei Prioritare 3 a Programului Operațional Regional. Solicitantul eligibil este Asociația de dezvoltare intercomunitară, constituită din toate consiliile județene din regiune. Alocarea financiară este de 13,94 milioane euro.

Internet în bandă largă în Timiș

Opt localități din județul Timiș vor beneficia, până la sfârșitul anului, de conexiune la internet în bandă largă (broadband), prin includerea lor în proiectul Economia Bazată pe Cunoaștere, coordonat de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației. Este vorba despre două orașe (Jim-bolia, Recaș) și șase comune (Barna, Bethausen, Liebling, Tormac, Ghilad și Giera), unde sunt în curs de instalare Rețele Electronice Locale (RECL). Costul echipamentelor și al instruirii angajaților RECL este de 804,561 USD. Anunțul a fost făcut la începutul lunii noiembrie, la Timișoara, de către ministrul comunicațiilor, Iuliu Winkler, în cadrul seminarului „Posibilități de finanțare prin fonduri structurale destinate sectorului IT/C”.

Vestul și Oltenia luptă inegal pentru investitori

A doua regiune puternic dezvoltată a României, Vestul, și a doua regiune din coada clasamentului, Sud-Vest Oltenia, își pun la fel de multe speranțe în fondurile structurale și de coeziune. În timp ce Vestul speră să se apropie cât mai mult de media europeană a dezvoltării economice, Oltenia urmărește să elimine prăpastia investițională ce o separă de celelalte regiuni ale țării.

În Sud-Vest, miza este, în prezent, atragerea unui număr mare de investiții, cu atât mai mult cu cât „este suficient loc să se investească în Oltenia”, după cum

afirmă Marilena Bogheanu, directoarea ADR Sud-Vest Oltenia. În Vest, accentul se pune pe acordarea de servicii pentru investitorii care s-au decis deja să vină în regiune, spune, la rândul său, directorul ADR Vest, Sorin Maxim. Vestul își face, deja, planuri să intre în competiție directă cu Bucureștiul în privința atragerii de investiții, însă întâmpină dificultăți rezultate tocmai din ritmul rapid de dezvoltare de până acum, precum lipsa de atractivitate pentru migrația internă a forței de muncă, aceasta fiind cauzată îndeosebi de prețurile foarte mari ale terenurilor agricole, spațiilor industriale și locuințelor. Regiunea pariază pe dezvoltarea industriei de piese și

componente auto, pe logistică pentru distribuția de produse de larg consum în Balcani și pe IT&C.

Pe de altă parte, regiunea Sud-Vest întâmpină, în continuare, dificultăți în eforturile de refacere economică după problemele profunde din ultimul deceniu – restructurări masive, migrația forței de muncă, investiții străine reduse. Oportunitățile regiunii țin de potențialul agricol enorm, de turism și transporturi și de așteptata finalizare a privatizărilor întârziate din industrie.

Pagina 4: Profilul regiunii Vest
Pagina 6: Profilul regiunii Oltenia

Oportunități încrucișate

În Regiunea Sud-Vest Oltenia există multe posibilități prin care companiile pot valorifica potențialul zonei. Șanse sporite au cei care găsesc combinația câștigătoare dintre oportunități.

pagina 2

Bazin olimpic cu bani PHARE

În Reșița, autoritățile au reușit să resusciteze practicarea înotului ca sport olimpic, prin renovarea, cu fonduri PHARE, a bazinei din oraș.

pagina 8

Port renovat cu un milion de euro

Portul Corabia și-a reluat rolul de a facilita schimburi comerciale și de a încuraja turismul, după ce a primit o infuzie de finanțări PHARE.

pagina 9

Intră în dialog cu redacția euROpeanul

Întrebă tot ce te interesează despre fondurile europene, iar experții cu care colaborăm îți vor răspunde.

pagina 11

Valentin Munteanu

„Românii nu s-au acomodat cu birocrăția europeană a regulilor”

Conferențiar dr. Valentin Munteanu, coordonatorul Masterului „Managementul și Economia Dezvoltării Regionale” al Facultății de Științe Economice a Universității de Vest din Timișoara, a explicat pentru euROpeanul care sunt demersurile corecte către un management de proiect performant.

„Lipsa resurselor umane specializate în scrierea propunerilor de finanțare și în managementul implementării proiectelor este una dintre

marile provocări ale procesului de absorbție a fondurilor europene destinate dezvoltării regionale. Percepția conceptului de management de proiect este încă ambiguă la nivelul societății românești. Multe dintre ofertele de instruire în acest domeniu sunt prea generale pentru a fi de folos, iar potențialii beneficiari ai acestor fonduri nu sunt obișnuiți să lucreze pe proiecte și nu și-au creat structuri specializate pentru administrarea proiectelor”.

(continuare în pagina 11)

Corectitudinea rambursării cheltuielilor

Ultimul raport al Curții Europene a Auditorilor notează că se produc frecvent rambursări incorecte ale cheltuielilor, în cadrul Fondului European de Garantare Agricolă (FEOGA), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul Social European (FSE). (sursa: European Court of Auditors)

Corectitudinea rambursării		Rambursare corectă (cazuri)	Total cazuri în eșantion
Fond	FEDR	42 (55%)	77 (100%)
	FSE	25 (42%)	60 (100%)
	FEOGA	26 (87%)	30 (100%)
	FC	7 (70%)	10 (100%)
Total		100	177

Mircea Mitruțiu

Competiție sau parteneriat?

Brandul unei regiuni înseamnă imagine și reputație internațională. El se construiește în timp, cu bugete de marketing și promovare, dar și prin deschidere internațională, inițiative inovative și parteneriate bine alese.

Autoritățile publice locale și județene trebuie să găsească acel punct de echilibru între concurența firească pentru atragerea de resurse și cooperarea pentru găsirea proiectelor și intereselor comune.

Saltul de la o logică a înfruntării la o practică a beneficiilor reciproce presupune dobândirea obișnuinței de a lucra împreună pe proiecte, de a câștiga finanțări în parteneriat și de a identifica interesul comun care depășește resursele și posibilitățile fiecărei autorități în parte.

Uniunea Europeană vede două zone metropolitane cu potențial real de dezvoltare în România: București-Ilfov și axa Timișoara-Arad, cu potențial de iradiere în euroregiunea DKMT (Dunăre-Criș-Mureș-Tisa).

Însă, pentru a exista o conurbație Timișoara-Arad, trebuie mai întâi să existe două zone metropolitane: Timișoara și Arad.

Vitioarele zone metropolitane au nevoie de un scenariu comun de dezvoltare urbanistică, de o strategie de furnizare a serviciilor și o viziune unitară privind amenajarea teritoriului.

În mod tradițional, între Timișoara și Arad, ca și între echipele de fotbal Poli și UTA, au existat o competiție și o rivalitate deschisă. Acum, autoritățile locale, dar și locuitorii sau întreprinzătorii învață să lucreze împreună pentru dezvoltarea unei aglomerații urbane metropolitane care să poată concura capitala în atragerea investițiilor străine.

Dacă vor lucra împreună în parteneriat, cele două orașe ar avea șansa să depășească Bucureștiul în termeni de PIB/locuitor până în 2025.

Forța celor două orașe constă în atractivitatea lor pentru investițiile străine, ponderea ridicată în exporturile României și numărul însemnat de studenți din cele două centre universitare.

Proiectele care ne leagă sunt zonele metropolitane, dezvoltarea regională în Vest, autostrada, aeroportul regional, turismul, infrastructura și politicile de mediu.

Axa Timișoara-Arad poate însă să se transforme ușor într-un pol economic Timișoara-Arad-Szeged-Novi Sad, dezvoltat în Euroregiunea DKMT. Tot mai mulți întreprinzători din Regiunea Vest investesc în Serbia și participă la procesul de privatizare din țara vecină. Programele de finanțare transfrontaliere stimulează acest proces de parteneriat. Camerele de comerț au creat structuri camerale pentru Banatul istoric (românesc și sârbesc) și pentru Euroregiunea DKMT, iar autoritățile vor să deschidă un parc industrial Triplex Confinium la Beba Veche, în zona de graniță dintre Ungaria, România și Serbia.

Competiția dintre orașele și regiunile europene este o competiție pentru atractivitate măsurată prin atragerea de fonduri comunitare, investitori și turiști străini, dar și pentru creșterea prosperității și numărului de locuitori tineri și activi, ca resurse de forță de muncă.

Nu suntem singuri în această competiție europeană. Dacă pierdem ritmul și momentul, riscăm oricând să fim depășiți de alții. Iar zicala „Tăt Banatu-i fruncea” ar rămâne doar o vorbă fără acoperire.

Unul din lucrurile puțin cunoscute în legătură cu fondurile europene este că, în perioada postaderare, flexibilitatea alocării de fonduri este mai mare, raportat la necesitățile și oportunitățile regiunilor. Poate părea puțin ciudat, dat fiind că, în general se vorbește despre o birocrație excesivă în legătură cu fondurile europene, care de regulă este asociată cu o anumită inerție și inflexibilitate.

Christian Fotache

Vom evidenția câteva dintre componentele programelor de finanțare postaderare, unde agenții economici își pot încadra proiectele, derulând activități dintre cele mai diverse. Un sector puternic finanțat este turismul, unde sunt eligibile toate formele de întreprinderi – micro, IMM. Microîntreprinderile pot găsi posibilități de finanțare pentru o pensiune agroturistică în componentele Programului Național de Dezvoltare Rurală, cu o finanțare generoasă: circa 70% din valoarea proiectului, dar nu mai mult de 200.000 euro. IMM-urile se pot încadra, pentru proiecte mai ample, în Programul Operațional Regional (POR), existând posibilitatea să acceseze fonduri pentru reabilitări, modernizări, extinderi și dotări de spații de cazare (cu o finanțare de 60% pentru IMM și 70% pentru microîntreprinderi). De asemenea, aceste categorii de firme pot realiza, tot prin POR, baze de agrement turistic, atât de necesare pentru dezvoltarea turismului în zone cu potențial.

Flexibilitatea finanțărilor este bine-venită pentru a se corela cu flexibilitatea dată de potențialul regiunilor. Putem întâlni în aceiași regiune tipuri total diferite de turism. Spre exemplu, zona

Ce poate valorifica regiunea Sud-Vest Oltenia accesând Programele Operaționale

de nord a Olteniei este adecvată turismului montan, ecumenic și balnear. Regiuni precum Obârșia Lotrului sau Rânca se pretează la drumeții montane, iar Băile Olănești, Călimănești sau Govora, la turismul balnear. În zona de sud a regiunii, se poate practica un turism legat de potențialul Dunării, de vânătoare și pescuit.

Așa cum știm, investițiile în turism necesită resurse pe mai multe segmente: construcții, dotări și amenajări interioare, resurse umane, industrie alimentară, transporturi și infrastructură. Toate acestea se regăsesc în alte sectoare care beneficiază de fonduri structurale. Industria prelucrătoare – spre exemplu producția de mobilă – poate fi finanțată prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Com-

petitivității Economice sau prin POR, în funcție de nivelul investiției și de forma de organizare a întreprinderii. Accesarea acestor programe poate valorifica și resursa de masă lemnoasă din partea de nord și nord-vest a regiunii, respectiv județele Vâlcea și Gorj. Formarea de personal poate fi susținută cu ajutorul finanțărilor din Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane”, iar, pentru infrastructura de drumuri se alocă fonduri atât prin POS Transport cât și prin POR. În acest ultim exemplu, totuși, nu putem să nu remarcăm defazarea între momentul de finanțare a obiectivelor turistice sau industriale și orizontul de așteptare privind finanțarea infrastructurii de transport. Decalajele între programe, ca moment al lansării și

Foto: Primăria Craiova

începere a finanțărilor, își vor spune, din păcate, cuvântul atunci când obiectivele finanțate vor trebui gestionate, deoarece fluxurile de marfă și de turiști trebuie susținute de investiții din alte domenii, cum reiese din exemplele de mai sus. Obiectivele se pot corela numai dacă investițiile realizate prin programele amintite sunt corelate corespunzător de către beneficiari.

NOUȚĂȚI

CJ Arad a depus al doilea proiect pentru finanțare prin POR

Consiliul Județean Arad a depus cel de-al doilea proiect pentru finanțare din Programul Operațional Regional în Regiunea Vest, proiect intitulat „Modernizare tronson Julița-Mădrăginești, componenta traseului turistic E68-Moneasa”. CJ Arad solicită astfel 45.550.682 lei pentru proiectul depus în cadrul Axei prioritare 2 – „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale”. Alocarea financiară orientativă pentru Axa 2,

Foto: www.cjarad.ro

la nivel național, depășește 876 milioane de euro, din care pentru Regiunea Vest sunt alocate 90,65 milioane de euro.

Primire de proiecte pentru intervenții în situații de urgență în Regiunea Vest

Agencia pentru Dezvoltare Regională Vest primește, din 31 octombrie, proiecte ce vizează îmbunătățirea dotării cu vehicule și echipamente a bazelor operaționale regionale și județene pentru intervenții în situații de urgență, ca urmare a lansării licitației deschise de proiecte pentru domeniul major de intervenție 3.3 „Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență” din cadrul Axei Prioritare 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale” a POR. Singurul solicitant eligibil este Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, constituită la nivel regional de toate cele patru consilii județene.

25 de milioane euro pentru reforma viticulturii românești

Comisia Europeană a anunțat, la începutul lunii noiembrie, că a aprobat un buget orientativ de 510 milioane de euro pentru restructurarea și reconversia culturilor de viță-de-vie în anul de comercializare 2007-2008. Alocarea financiară pentru România este de 25.068.762 euro – a cincea alocare, după

valoarea, după cele adresate Spaniei, Franței, Italiei și Portugaliei. Obiectivul acestei măsuri este adaptarea producției europene de vin la cererea de pe piață. Comisarul pentru Agricultură, Mariann Fischer Boel, a comentat astfel decizia: „Îmbunătățirea calității vinului pe care îl producem este o prioritate absolută, dacă dorim să înfruntăm provocarea din partea producătorilor mondiali de vin. Sper că vom ajunge la un acord asupra acestei reforme la întâlnirea din decembrie a miniștrilor agriculturii din cadrul Uniunii Europene.”

Negocieri pentru finanțarea nerambursabilă a unui cluster în sectorul auto

Proiectul WeSteer, ce vizează crearea unui cluster bazat pe cercetare în sectorul auto din Regiunea Vest, a fost evaluat pozitiv de către Comisia Europeană și, începând din noiembrie, intră în procedura de negociere a acordului de finanțare nerambursabilă prin Programul Cadru 7. Proiectul este o inițiativă derulată în parteneriat de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, Universitatea Politehnică Timișoara, compania Interpart Production și Asociația Tehimpuls. Potrivit ADR Vest, obiectivul său este să transforme aglomerația industrială din această regiune într-un cluster specializat, prin mobilizarea resurselor științifice de nivel înalt existente în regiune.

Directorul ADR Vest:

„Avem nevoie de investitori care să valorifice potențialul universitar regional“

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Vest, Sorin Maxim, consideră că pentru a trece de la o atitudine reactivă la una proactivă în atragerea investițiilor este nevoie de instrumente pe care ADR-urile încă nu le au. Avantajul Vestului, spune el, constă în mediul universitar regional, cu un potențial enorm din punctul de vedere al resurselor umane calificate.

Mircea Mitruțiu

euROpeanul: Ce vă lipsește, la ora actuală, pentru a pune în aplicare o politică proactivă de atragere a investitorilor în regiune?

Sorin Maxim: În acest moment, agențiile de dezvoltare regională nu au la dispoziție toate instrumentele necesare pentru atragerea investițiilor străine în regiune. O politică proactivă de atragere a investitorilor ar presupune alocarea unui buget pentru promovare, organizarea de evenimente regionale și participarea la evenimente internaționale dedicate dintre marii investitori și actorii instituționali. Reducerea birocratiei, deschiderea manifestată de autoritățile locale, pregătirea de locații publice tip parcuri industriale, științifice și tehnologice pentru primirea investitorilor și dezvoltarea mediului de afaceri până la nivelul necesar colaborării între oamenii de afaceri autohtoni și cei străini sunt condițiile necesare pentru a trece de la o politică reactivă la una proactivă în atragerea investițiilor. Companiile care creează locuri de muncă așteaptă facilități la plata taxelor și impozitelor locale și vor să beneficieze de infrastructură și de utilități. Noi ne concentrăm acum asupra oferirii de servicii investitorilor care s-au decis

Sorin Maxim, Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Vest

deja să vină în regiunea noastră, deoarece nu avem încă resursele pentru a merge la ei acasă și a-i convinge să investească în vestul României. Ei vin acum prin intermediul ambasadelor și consulatelor românești din străinătate, prin ARIS sau cu ajutorul companiilor de consultanță. Dar, pot să vă dau un exemplu de proiect proactiv: participarea Regiunii Vest, în calitate de oaspete, la a patra ediție a Conferinței Mondiale de Investiții La Baule, eveniment destinat atragerii investițiilor în Europa. ADR Vest a înființat un birou specializat de investiții directe, care oferă informații privind seminariile de infor-

mare publică, organizate de autoritățile locale și județene în regiune. Sprijinim toate conexiunile necesare cu autoritățile locale, companiile de recrutare de personal, firmele de consultanță, birourile de avocatură și companiile de furnizare a utilităților publice și garantăm pentru calitatea serviciilor și informațiilor furnizate de noi. În altă ordine de idei, mediul universitar regional are un potențial enorm de a produce resurse umane calificate, cu studii superioare, și de a dezvolta servicii, produse și tehnologii inovative. Avem nevoie de acei investitori care să valorifice acest potențial, prin crearea de produse cu valoare adăugată mare și prin pune-

rea în valoare a abilităților de cercetare și dezvoltare a tinerilor absolvenți.

Investitorii din valul al doilea transferă în regiune centre de dezvoltare, cercetare, design și creație de produse high-tech, care folosesc servicii ale companiilor locale și valorifică potențialul de cercetare și dezvoltare al universităților.

Accent pe întărirea capacității logistice și organizaționale

euROpeanul: Ce proiecte concrete ați dezvoltat pentru valorificarea potențialului economic și inovativ al regiunii?

Sorin Maxim: Pentru a stimula interacțiunea producătorilor occidentali cu mediul de afaceri local, am creat o rețea de subcontractori locali, pregătiți pentru a deveni furnizori de piese și componente auto pentru marile companii din industria auto. Proiectul este construit împreună cu o rețea olandeză de furnizori din industria auto, „Co-Makers International”, cel mai mare specialist independent în domeniul cercetării pieței pentru achiziții și marketing industrial din Benelux, care caută parteneri în România pentru firme din Germania și Benelux.

Piața noastră nu este suficient de organizată și transparentă și nu are standarde de calitate recunoscute de producători și asumate de furnizori, iar într-un domeniu extrem de competitiv cum este acesta, nu poți să întârzi cu livrările nici măcar o zi. Firmele locale trebuie să își dezvolte capacitatea logistică și organizațională pentru a interacționa eficient cu partenerii străini.

Am dezvoltat o bază de date cu 50 de furnizori locali de piese, componente, echipamente și mașini-unelte, ceea ce înseamnă deja o masă critică de firme care au echipamen-

tele, utilajele, oamenii și capacitatea de producție necesare pentru a participa la proiecte de „match-making” internațional.

Urmează ca, în decembrie, să fie realizat un eveniment de tip meet&match, în care firmele din regiune (județele Arad, Timiș, Hunedoara, Caraș-Severin) se vor întâlni cu aproximativ zece firme mari cumpărătoare, din zona Benelux și Germania.

Acces facilitat la serviciile de consultanță

euROpeanul: Cum puteți compensa lipsa de competențe locale în managementul de proiect?

Sorin Maxim: Autoritățile publice, ONG-urile și firmele care sunt potențiali beneficiari ai Programului Operațional Regional ne-au solicitat, în repetate rânduri, să le recomandăm firme de consultanță cu care să lucreze la dezvoltarea și implementarea proiectelor.

Nu este posibil ca noi, în calitate de organism intermediar, să ne implicăm direct în crearea anumitor firme, însă am preluat ideea de a facilita accesul la companiile de consultanță din regiune și de a crea oportunități și evenimente pentru cunoașterea reciprocă între potențialii beneficiari și furnizorii de servicii-suport pentru afaceri.

În acest sens, am creat o bază de date online pe site-ul agenției, unde firmele de consultanță din regiune se pot înscrie în funcție de domeniile de competență și personalul acreditat. Agenția le va pune la dispoziție în mod direct informații privind programele de finanțare și îi vom stimula să lucreze împreună, în vederea accesării programelor mari de asistență tehnică pentru implementarea programelor operaționale.

Directorul ADR Sud-Vest:

„Oltenia mizează pe dezvoltarea explozivă a infrastructurii“

Oltenia, deși este a doua regiune săracă a țării, are atuuri semnificative pentru atragerea investitorilor străini, dar mai ales pentru absorbția fondurilor structurale. Directoarea Agenției de Dezvoltare Regională 4 Sud-Vest Oltenia, Marilena Bogheanu, a răspuns întrebărilor euROpeanul, dezvăluind astfel așii din mâneca regiunii și planurile de dezvoltare ale Olteniei.

Gabriela Zanfir

euROpeanul: Ce „vinde” cel mai bine regiunea Sud-Vest?

Marilena Bogheanu: Nu avem deocamdată foarte mulți investitori, însă acest lucru trebuie privit prin prisma faptului că este suficient loc să se investească în Oltenia. Sudul regiunii, prin județele Olt și Dolj, are un enorm potențial agricol, nevalorificat deocamdată. Nordul regiunii – Vâlcea și Gorj, este celebru pentru stațiunile balneo-climaterice, care sunt sigură că se vor dezvolta în perioada imediat următoare. Oltenia pune pe masă un buchet de atuuri din punct de vedere economic. Aici se fabrică mai toate mijloacele de transport – avem fabrică de automobile la Craiova, preluată de Ford, fabrica de locomotive Electroputere,

Marilena Bogheanu, Directorul ADR Sud-Vest

fabrici de vagoane la Calafat și Drobeta Turnu Severin, care au nevoie de reabilitare, șantierul naval de la Drobeta Turnu Severin și Orșova, unde se fabrică nave de tonaj mare și ambarcațiuni ușoare, fabrica de avioane de la Craiova, care așteaptă să fie privatizată. Avem polul aluminiului la Slatina, suntem lideri naționali în producerea energiei, mulțumită Porților de Fier I și II, bazinelor carbonifere din Gorj și hidrocentralelor de pe râurile interioare. Să nu uităm Dunărea – coridorul 7 paneuropean și porturile ei, dar nici centrul universitar din Craiova și secțiile lui din celelate județe, cu ajutorul căruia se pregătesc 40 de mii de tineri anual. Avem premise extraordinare pentru dezvoltare, și acest lucru vinde foarte bine Oltenia.

euROpeanul: Care dintre aceste premise au fost cel mai bine valorificate prin programele de preaderare?

Marilena Bogheanu: Cel mai bine au mers cele trei programe pe mediu, referitoare la gestionarea deșeurilor și rețele de apă-canal, atât din punct de vedere al sumelor atrase, cât și din punct de vedere al impactului. Până acum am atras prin ele circa 22 de milioane de euro din fonduri PHARE. Bine au mers și proiectele pe infrastructura de transport, turism și chiar resurse umane. De fapt, avem anumite scheme de finanțare cu absorbție de peste sută la sută, pentru că ne-au fost realocate fonduri necheltuite de alte programe.

euROpeanul: Ce domenii preconizați că vor atrage cea mai mare parte din fondurile structurale în Oltenia?

Marilena Bogheanu: Eu sper că toate vor merge foarte bine. Sunt optimistă, cel puțin în ceea ce privește alocările prin Programul Operațional Regional, despre care cred că le vom consuma pe toate. Pentru că este prima lansată și pentru că ocupă o bună parte din preocupările autorităților locale, cred că Axa 2 - infrastructură de transport va avea foarte mult succes. Deja au fost depuse trei proiecte

la sediul ADR pe această axă și am primit semnale din teritoriu că se vor depune în viitorul apropiat alte câteva proiecte. Consider că suma orientativă de 122 de milioane de euro este insuficientă pe Axa 2 pentru Oltenia. Ne gândim să facem deja demersuri să obținem o suplimentare de fonduri. O altă axă care va merge bine o să fie Axa 1, a proiectelor urbane integrate, pentru că avem multe orașe eligibile și interesate de ea. Dezvoltarea turismului va atrage multe fonduri, mulțumită potențialului mare încă nevalorificat din nordul regiunii. Cred că vom avea proiecte pe toate axele.

euROpeanul: Cât de receptive sunt autoritățile locale la provocarea fondurilor structurale?

Marilena Bogheanu: Aici este o discuție complexă. Pot spune însă că în ultimul timp s-a produs un progres semnificativ. Autoritățile demonstrează mai multă deschidere, mai multă voință în ceea ce privește aceste fonduri. Au lansat un număr mare de licitații pentru studii de fezabilitate, au un interes sporit pentru seminarii. Iar ajuta și mai mult un buget național multianual, o descentralizare reală și o debirocratizare, lucruri care trebuie să pomească de la centru.

Polul economic Timișoara-Arad, concurent cu Bucureștiul în atragerea investitorilor

Regiunea de Dezvoltare Vest cuprinde teritoriul provinciei istorice a Banatului (Timiș, Caraș-Severin și Arad) și o parte din ținutul vechii Dacii (Județul Hunedoara). Timișul și Aradul ocupă locurile al treilea și al patrulea la nivel național în clasamentul județelor realizat în funcție de produsul intern brut. Doar Timișul realizează, la ora actuală, 42% din PIB-ul la nivel regional.

Mircea Mitruțiu

Regiunea Vest face parte din Euro-regiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa, alături de trei comitate din Ungaria (Bacs-Kiskun, Bekes și Csongrad) și de regiunea autonomă Voivodina din Serbia.

■ **Suprafața:** 32.034 kmp (13,4% din suprafața țării)

■ **Populația:** 1.930.458 la 1 iulie 2005 (8,92% din populația României)

■ **Rețeaua de drumuri publice:** 10.292 km (12,88% din totalul național)

Poziția geografică a regiunii, în contextul în care trei din cele patru județe (Arad, Timiș și Caraș-Severin) sunt județe de graniță, întărește dimensiunea sa transfrontalieră, de zonă de trecere și de contacte interumane și interculturale.

Tendințe

În Timișoara și Arad, investitorii străini încep să fie îngrijorați de prețul ridicat al terenurilor agricole și industriale, de lipsa unor parcele compacte de teren disponibile în apropierea traseului viitoarei autostrăzi și de rămânerea în urmă a infrastructurii rutiere. Dezvoltarea industriei de piese și componente auto, a sectorului IT&C și a facilităților logistice pentru distribuția produselor de larg consum în Balcani sunt tendințele de dezvoltare înregistrate recent de mediul de afaceri.

Timișoara ar putea deveni principala bază logistică pentru traficul de mărfuri din centrul Europei, pentru mărfuri ce vin prin portul Constanța și sunt destinate Europei Centrale și de Est.

În condițiile în care salariul mediu al operatorilor din producție (muncitorilor) nu trece de 300-400 euro, iar chiria pentru un apartament cu două camere este de 200 de euro, nu se poate crea atractivitate pentru migrația internă a forței de muncă decât de către firmele care achiziționează sau construiesc locuințe de serviciu ori de angajatorii care subvenționează o parte din chiria pentru locuințele oferite spre închiriere pe piața imobiliară.

Proiecte europene

Regiunea Vest va primi cu puțin peste o zecime din bugetul total alocat prin Programul Operațional Regional. Putem estima că, până în 2015, din aceste fonduri vor putea fi sprijinite 150 de microintreprinderi, 40 de proiecte de infrastructură turistică și 35 de IMM-uri din turism.

Municipalitatea Timișoara a pregătit trei mari proiecte integrate de dezvoltare urbană: unul pentru cartierele istorice Iosefin și Fabric, pe care îl va

Infrastructura rutieră de transport

Regiunea de Vest este traversată de două coridoare paneuropene de transport: Coridorul IV (Berlin - Praga - Budapesta - Constanța - Istanbul - Salonic) și Coridorul VII (fluviul Dunărea).

Cinci drumuri europene traversează regiunea: E 68 (Nădlac-Arad - Deva), E 70 (Moravița - Timișoara), E 79 (Borș - Oradea spre defileul Văii Jiului), E 671 (Arad - Timișoara), E 673 (Timișoara - Făget - Deva).

Deficiențele infrastructurii rutiere de transport se reflectă în lipsa unei autostrăzi care ar trebui să lege România de vestul Europei, nefinalizarea inelelor de centură și capacitatea portantă scăzută a drumurilor pentru transportul de mărfuri.

Până în 2010, ar trebui să se finalizeze centura ocolitoare a Aradului și tronsoanele de autostradă Arad - Timișoara (44 km), Nădlac - Arad (38 km) și Deva - Orăștie (32 km). 2011 este termenul de realizare a porțiunii de autostradă Timișoara - Lugoj (43 km), iar în 2012 este planificată darea în funcțiune a tronsoanelor Lugoj - Deva și Orăștie - Sibiu.

Autostrăzile care vin de la Budapesta și Belgrad se intersectează „pe planșetă” în zona Aeroportului Internațional Timișoara, care va deveni un punct strategic tot mai important.

depune pe Axa 1 – Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - Potențialii poli de creștere, și două pentru cartierul central Cetate, pentru dezvoltarea și promovarea turismului, precum și îmbunătățirea infrastructurii de transport local.

(cu 4,7%) și Caraș-Severin (cu 5,8%) se resimt încă de pe urma închiderii fabricilor din industria grea, siderurgică și extractivă, care au dominat profilul economic al multor localități monoindustriale.

Învățământul

În Regiunea Vest există 14 universități – cu 94 de facultăți, frecventate de 75.000 de studenți – 159 de licee, 542 școli primare și gimnaziale și 522 de grădinițe.

Între 1995 și 2005, s-a înregistrat o scădere cu peste 20.000 a numărului de elevi înscriși în unitățile de învățământ, ceea ce înseamnă, procentual, o diminuare cu 4,8% a populației școlare, ca urmare a scăderii populației și amplificării migrației externe. În același interval de zece ani,

Centru logistic în construcție, în județul Timiș

țional al familiei bănățene, cu un singur copil și amânarea nașterii copiilor din motive socio-economice și profesionale, au un cuvânt greu de spus în această direcție.

În perspectivă, până în 2025, se prognozează o scădere a populației din regiune cu 180.000 de persoane, fenomen accentuat mai ales în județul Hunedoara.

La începutul lui 2007, populația activă număra 874.800 de persoane dintr-un total de 1.926.707 de locuitori ai regiunii, iar dintre aceștia, 839.300 erau ocupați profesional.

Rata medie a șomajului în Regiunea Vest a fost, în septembrie 2007, de 3,63%.

Cel mai acut, lipsa forței de muncă se manifestă în județul Timiș, unde rata șomajului este de doar 1,5%. Aradul se confruntă cu o situație asemănătoare, la o rată a șomajului de doar 2,5%, în timp ce Hunedoara

numărul studenților din regiune a crescut însă de la 37.000 la 75.000.

Comerțul exterior

Comerțul exterior derulat în regiune reprezintă 13% din schimburile comerciale internaționale ale României. Timișul are un portofoliu de 650 de firme exportatoare și a înregistrat, în 2006, un volum al comerțului exterior de 4,3 miliarde de euro, dintre care 2 miliarde exporturi și 2,3 miliarde importuri, deținând 8% din exportul național. La Timișoara este în curs de elaborare prima strategie regională de export care va identifica prioritățile specifice, în completarea celei naționale.

Transportul aerian

Aeroportul Internațional „Traian Vuia” din Timișoara este al doilea ca importanță din România. Nodul aerian din vestul țării asigură 20 de legă-

turi aeriene directe înspre Italia, Germania, Franța, Austria, Ungaria și Republica Moldova, dinspre cele mai importante zece orașe ale țării. Previțiunile indică o creștere a traficului aerian de pasageri pe Aeroportul Internațional Timișoara la 1.500.000 de persoane în anul 2010. Aeroportul Internațional Arad, prin terminalul său cargo modernizat, preia tot mai mult din traficul de marfă internațional pe cale aeriană din regiune.

Afaceri

În 2005, în Regiunea Vest își desfășurau activitatea 41.818 firme, adică 9% din totalul întreprinderilor din România. Peste 36.000 dintre acestea sunt microintreprinderi și doar 224 sunt firme mari și foarte mari. Chiar dacă 86% dintre întreprinderile înregistrate sunt microintreprinderi, o treime din cifra de afaceri este realizată totuși de întreprinderile mari.

Municipiile Timișoara și Arad s-au dovedit mai atractive pentru investitorii străini și au reușit să dezvolte o activitate economică diversificată sectorial. Timișul înregistrează activitatea a peste 24.000 de firme, iar Aradul are 9.500 de agenți economici activi, cele două județe cumulând peste 80% din numărul de operatori economici din regiune.

Firmele din Timiș domină ultimul Top Regional (2005) organizat de camerele de comerț, 60% dintre cele 381 de firme clasate pe primele trei locuri în Topul Regional 2005 sunt din Ti-

Premierele Regiunii Vest

■ semnarea primului acord-cadru privind delegarea de atribuții de la Ministerul Integrării Europene, în calitate de Autoritate de Management, către ADR Vest, în calitate de Organism Intermediar pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013 (19 decembrie 2006)

■ prima strategie regională de inovare

■ primul protocol semnat cu Delegația Comisiei Europene pe teme de comunicare europeană

■ inițierea de clustere regionale sectoriale

■ demararea elaborării unei politici de dezvoltare industrială și de atragere a investițiilor la nivel regional

■ prima strategie regională de export

■ ideea unui aeroport de importanță națională, care să fie gestionat regional de autoritățile locale și județene

■ crearea unei camere de comerț regionale în Banat și a unei camere de comerț euroregionale în Euroregiunea DKMT

■ organizarea Topului regional al firmelor

■ drumul interjudețean Berzovia-Buziaș-Lipova, primul proiect de interes regional care a catalizat interesele administrațiilor a trei județe: Caraș-Severin, Timiș și Arad.

nale și o legătură directă asigurată de viitoarea autostradă, poate deveni o alternativă pentru investitori și pentru forța de muncă în competiția directă cu polul București - Ilfov.

În Caraș-Severin și Hunedoara, cheia dezvoltării poate fi turismul de odihnă pentru populația întregii regiuni, dar și pentru turiștii care vin în scop de afaceri la Timișoara și Arad. Infrastructura de sprijinire a afacerilor cuprinde Parcul Industrial Timișoara (18,37 ha), Zona Industrială Arad (150 ha), Zona Liberă Curtici-Arad (90 ha), Incubatorul de Afaceri și Centrul de Transfer Tehnologic în domeniul Software Timișoara, incubatoarele de afaceri din comunele Pecica și Vladimirescu și Parcul Industrial Hunedoara (19,3 ha).

Printre proiectele viitoare se numără parcul științific și tehnologic Timișoara, zona industrială Săcălăș și parcul industrial Reșița.

Tehnologii noi în pregătirea forme pentru un tipar de calitate

Localizat în Timișoara, proiectul și-a propus să fluidizeze procesul de producție al tipografiei „Grafoprint”, prin crearea unui compartiment specializat de prepress. Finanțat prin Fondul Național de Dezvoltare Regională cu 50.000 de euro, proiectul a creat, după 12 luni de la implementare, un număr de șase noi locuri de muncă, a permis reabilitarea a 200 mp din suprafața de producție a firmei și a generat creșteri semnificative ale cifrei de afaceri și profitului. Valoarea totală a proiectului a fost de 83.850 euro.

Prepararea și îmbutelierea apei plate

Firma „Tioss Commerce” din Timișoara și-a propus să își diversifice producția prin dezvoltarea unei linii de preparare și îmbuteliere a apei plate. Cu ajutorul sumei de 62.500 de euro obținute sub forma unei finanțări nerambursabile, compania a creat 49 de noi locuri de muncă, a reabilitat 40 mp de suprafață de producție și a generat o creștere importantă a cifrei de afaceri și a profitului. Investiția finanțată prin Fondul Național de Dezvoltare Regională (supli-

Foto: ADR Vest

Unul dintre punctele de atracție ale zonei: Stațiunea Moneasa, județul Arad

Zece idei de proiecte din Regiunea Vest

mentare fonduri alocate prin Programul PHARE 1998) a fost finalizată în doar nouă luni. Valoarea totală a acestui proiect s-a ridicat la 157.158 euro.

Mașină cu comandă numerică pentru obținerea SDV-urilor

Un proiect investițional de rețehnologizare pentru dezvoltarea și diversificarea producției a fost derulat de „Begamet” Timișoara. Pentru extinderea capacității de producție și creșterea productivității muncii, prin acest proiect a fost achiziționată o mașină cu comandă numerică pentru obținerea SDV-urilor (scule, dispozitive, verificatoare). Proiectul a fost finanțat cu 50.000 de euro din programul PHARE 2000 IMM, bugetul total al acestei investiții ridicându-se la 116.431 de euro. Pe lângă cele 14 locuri de muncă nou-create, acest proiect a permis introducerea în fabricație a patru produse noi, destinate exportului. Durata proiectului a fost de zece luni.

Dezvoltare locală prin industrie alimentară

„Bias-Tim” și-a dezvoltat și diversificat producția de abatorizare a animalelor vii prin extinderea unei afaceri similare din Timișoara într-o zonă defavorizată din Caraș-Severin. Localizat în Bocșa, noul abator al firmei a creat zece locuri de muncă și a dus la îmbunătățirea rezultatelor financiare ale firmei, generând impozite și taxe suplimentare la buget. Investiția în industria alimentară a fost finalizată după 17 luni, iar partea de cofinanțare nerambursabilă a fost de 50.000 de euro, dintr-un total de 196.212 euro. Proiectul a fost finanțat din Programul PHARE 2000 IMM.

Centru de pregătire antreprenorială în agribusiness

Prin Programul PHARE 2001 Dezvoltarea Resurselor Umane, Universitatea de Științe Agricole și Medici-

nă Veterinară a Banatului a obținut 66.025 de euro pentru a constitui un Centru de Consiliere Vocațională și Plasare a Forței de Muncă. Rezultatele obținute în urma acestui proiect au fost încurajatoare: în doar 12 luni,

au fost consiliate vocațional peste 300 de persoane, 70 au beneficiat de consiliere antreprenorială, alte 70 au fost ajutate să-și caute de muncă, iar 45 dintre acestea s-au angajat în urma consilierii de care au beneficiat în cadrul proiectului.

Modernizarea unei tipografii

Un proiect de investiții finalizat cu succes a fost cel propus de „Colorprint” Reșița și finanțat cu 42.452 de euro prin Programul PHARE 2001 IMM. După un an de zile, timp în care s-au desfășurat activitățile prevăzute în calendarul proiectului, în tipografie s-a reabilitat o suprafață productivă de 20 mp și s-au creat opt noi locuri de muncă; totodată, s-a diversificat producția și au fost generate noi venituri și profit suplimentar. Valoarea totală a proiectului a fost de 70.754 euro.

Dezvoltarea unei afaceri de prelucrare a lemnului

Prin Programul PHARE 2001 IMM a fost finanțată și dezvoltarea unei noi afaceri de prelucrare a lemnului la Margina, în județul Timiș. Firma „GF Forest” a primit o finanțare nerambursabilă de 100.000 de euro pentru dezvoltarea și diversificarea producției proprii. Prin valorificarea mai eficientă a resurselor forestiere, au fost create 11 noi locuri de muncă în mediul rural, iar firma beneficiară și-a dezvoltat afacerea într-un mod profitabil. Durata proiectului a fost de 12 luni, iar bugetul total al investiției s-a ridicat la 181.016 euro.

Restaurarea unui castel

Consiliul Județean Hunedoara și-a propus să consolideze și să restaureze castelul „Bethlen-Magna Curia”

din Deva. Din cei peste un milion de euro necesari, Consiliul a obținut circa 75% prin Programul PHARE 2001 Infrastructură Mică. Proiectul a durat 32 de luni și a redat circuitului muzeal o clădire cu valoare istorică, ce a fost restaurată, consolidată și modernizată.

Complex municipal de sport și sănătate

Primăria din Reșița a dorit să reabiliteze bazinul olimpic existent în acest municipiu. Cu ajutorul sumei de 850.000 de euro obținute prin Programul PHARE 2001 Infrastructură Mică, bazinul olimpic din Reșița a fost complet reabilitat, dotat și modernizat, fiind redat circuitului competițional sportiv. Proiectul „Complex municipal de sport și sănătate” Reșița a costat 1.178.244 de euro și a fost implementat în 35 de luni.

Instruire managerială

Un proiect interesant din domeniul resurselor umane a fost propus de firma „Rida Consulting” din Deva. Proiectul, finanțat prin Programul PHARE 2002 Dezvoltarea Resurselor Umane, a pus la dispoziția clienților firmei cadrul necesar pentru ca aceștia să poată beneficia de servicii specializate de instruire managerială și de cursuri tematice online. Durata proiectului „Management performant prin instruire managerială continuă și cursuri tematice online” a fost de 12 luni, iar rezultatele obținute au fost cuantificate în lansarea și derularea a 18 noi cursuri de instruire și crearea a trei noi locuri de muncă. Valoarea finanțării nerambursabile a fost de 46.220 de euro, dintr-un total de 60.220 euro.

Mircea Mitruiu

Centrul regional de afaceri din Timișoara

Oltenia: Coridoarele ieșirii din sărăcie

Oltenia înregistrează unele dintre cele mai serioase probleme economice în rândul celor opt regiuni de dezvoltare ale țării, realizând un produs intern brut pe cap de locuitor sub media națională. Această regiune speră însă să profite din plin de pe urma includerii sale în două coridoare europene de transport, a exploatarei eficiente a resurselor hidroenergetice și, nu în ultimul rând, a dezvoltării turistice.

Marin Ionescu

Reformele economice din ultimii zece ani au avut un impact mai negativ asupra economiei Regiunii Sud-Vest. Prin mijloace precum absorbția de investiții străine, această regiune nu a reușit să compenseze suficient pierderile produse de închiderea întreprinderilor și a exploatarea miniere nerentabile – soldate cu disponibilizări masive, scăderea eficienței muncii în agricultură și plecarea multor oameni la muncă în străinătate. Așa se face că, potrivit ultimelor date disponibile, în 2004, un PIB de 2.443 euro/locuitor, echivalentul a 83,33% din media națională. Deși cea mai mare parte a populației ocupate se concentrează în agricultură și silvicultură (42%), sectoare urmate de servicii (36,8%) și industrie (21,1%), contribuția cea mai importantă la economia regiunii o au serviciile (48,23%), urmate de industrie (33,75%), agricultura ocupând ultimul loc, cu doar 11,62%.

Dezavantajele reformei întârziate și ale restructurării

O cauză general recunoscută a dezvoltării reduse din regiunea Oltenia o constituie volumul scăzut al investițiilor străine directe. Acestea se ridicau, la sfârșitul anului 2005, la numai 745 milioane de euro, reprezentând 3,4% din totalul investițiilor străine directe înregistrate în acel an la nivel național. Toate investițiile relevante au vizat afaceri mari, precum ALRO și ALPROM în Slatina sau LAFARGE în Târgu-Jiu, în timp ce privatizările altor întreprinderi importante ale regiunii, precum Electroputere Craiova sau combinatul din Râmnicu-Vâlcea, au înregistrat întârzieri mari.

Restructurările de personal au afectat profund îndeosebi sectorul extractiv, mai precis zona județului Gorj, unde economia se baza pe minerit. În județul Olt, restructurarea industrială a condus, de asemenea, la numeroase disponibilizări. În ambele județe, majoritatea șomerilor în vârstă s-au reorientat spre agricultura de subsistență, în timp ce în județele Vâlcea și Dolj a crescut numărul celor reprofilați spre servicii. La nivelul întregii regiuni, se face simțit și fenomenul migrației în străinătate, mulți oameni alegând să plece la muncă în țări precum Italia sau Spania.

Așa se face că, dacă la nivelul întregii regiuni ponderea populației ocupate se află sub media națională, cel mai mare grad de ocupare (40,2%) este înregistrat în județul Vâlcea, unde s-a dezvoltat sectorul serviciilor, în timp

ce nivelul cel mai scăzut de ocupare îl are județul Olt (35,8%).

Numeroase probleme au afectat, în ultimii ani, și industria lemnului, dezvoltată odinioară în zona carpatică și subcarpatică, dar care a avut de suferit de pe urma scăderii exporturilor. În ceea ce privește întreprinderile mici și mijlocii, în regiune se remarcă o slabă structurare a rețelelor de IMM și lipsa unor planuri sustenabile de afaceri.

Oportunități de dezvoltare

Pe de altă parte, Regiunea Sud-Vest poate profita, pe viitor, de pe urma unor oportunități majore de dezvoltare, oferite în special de construirea a două axe prioritare de transport european – Coridorul rutier IV și Coridorul VII Dunăre. Se așteaptă ca acestea să sporească nivelul de acces la investiții și la creșterea mobilității forței de muncă, în general, iar în particular să atragă resursele umane ale regiunii în desfășurarea proiectelor europene de transport. Tot din această perspectivă, autoritățile locale speră ca, după construcția podului Calafat-Vidin, orașul Calafat să îndeplinească toate condițiile pentru a deveni Zonă Liberă, în calitate de nod în traficul rutier, feroviar și fluvial european.

Un alt sector ce prezintă un potențial ridicat de dezvoltare îl constituie cel energetic, mulțumită resurselor hidroenergetice, în condițiile în care Oltenia, prin Dunăre, Olt și Jiu, acoperă aproape trei sferturi din totalul producției hidroenergetice naționale.

O altă oportunitate pentru creșterea economiei regiunii o reprezintă chiar principalul punct slab al economiei în momentul de față – agricultura. Prin măsuri de eficientizare a activităților agricole și ținând cont de potențialul oferit de regiune pentru agricultura

Foto: Primăria Tismana

Potențialul turistic, încă insuficient exploatat

ecologică, Oltenia poate transforma într-un avantaj suprafața agricolă de peste 1,8 milioane de hectare din județele sale – echivalentul a 12,3% din terenul agricol din România și peste 60% din suprafața regiunii.

Nu în ultimul rând, prin fonduri europene, regiunea poate continua să profite de pe urma avantajelor oferite de potențialul său ridicat în domeniul turistic: turismul montan, speologic, ecoturismul, parcurile naturale (cu peste 200.000 de hectare de arii protejate), turismul religios (cu peste 60 de mănăstiri și biserici ortodoxe) și turismul balnear. Principalele zone turistice sunt Valea Oltului, Subcarpații (Gorj, Vâlcea – unde se află numeroase mănăstiri, izvoare termale și terapeuțice, peșteri, rezervații și salin), Valea Lotrului, precum și Căsuța Dunării-Portile de Fier.

Punctul tare al infrastructurii: transporturile

În ce privește infrastructura, Regiunea Oltenia prezintă un punct tare – cel al transporturilor – și numeroase

puncte slabe – utilități publice, învățământ, sănătate, servicii sociale.

Transport: rețeaua regională este formată în jurul a trei drumuri europene (E70, E79 și E81) și două coridoare paneuropene (Axa prioritară de transport 7, Coridorul IV – Berlin-Nurenberg-Praga-Budapesta-Constanța-Istanbul-Salonic, respectiv Axa prioritară de transport 18, Coridorul VII – Dunărea). Infrastructura rutieră este relativ bine dezvoltată în județele Gorj și Olt, acesta din urmă aflându-se pe primul loc la nivel național în ce privește numărul și ponderea kilometrului de drumuri județene și comunale modernizate. De asemenea, regiunea depășește media națională din punctul de vedere al densității drumurilor publice, din acest punct de vedere Gorjul situându-se pe primul loc la nivel regional.

Pe de altă parte, însă, densitatea liniilor feroviare este cea mai scăzută la nivel național, în pofida faptului că în această regiune se află un nod feroviar important – Craiova. În ceea ce privește transportul naval, singura cale navigabilă este Dunărea, cu cinci porturi (Drobeta Turnu-Severin, Orșo-

va, Calafat, Bechet și Corabia), slab dotate tehnologic și managerial. Iar transportul aerian este afectat de faptul că aeroportul din Craiova prezintă o activitate foarte redusă.

Utilități publice: Cu unele excepții, infrastructura localităților din Regiunea Oltenia este considerată a fi total insuficientă. Numai 41,29% din localități sunt racordate la un sistem de alimentare cu apă potabilă, mult sub media națională de 61,04%, în timp ce doar 13,16% din totalul localităților regiunii sunt racordate la canalizare, față de media națională de 21,86%. Cursurile de apă înregistrează un nivel ridicat de poluare din cauza deficiențelor rețelei de colectare a apelor reziduale.

Educație, sănătate, servicii sociale: Salariile mici și situația materială precară a majorității populației determină o calitate slabă a actului educațional, în timp ce infrastructura învățământului preuniversitar se află în stare avansată de degradare. Numărul de persoane înscrise în învățământul universitar este în continuă creștere, însă numărul de elevi din instituțiile preuniversitare a scăzut cu aproximativ 20% față de începutul deceniului trecut.

Infrastructura spitalelor prezintă, la rândul său, numeroase neajunsuri, constând în lipsa dotărilor și a personalului specializat se adaugă aici nivelul scăzut de salarizare, precum și gradul redus de cultură sanitară în rândul populației, mai ales în zona rurală.

În ceea ce privește serviciile sociale, se remarcă numărul foarte mic de servicii alternative pentru îngrijirea copiilor. Conform datelor aferente anului 2004, mai puțin de 10% dintre copiii cu dizabilități beneficiau de servicii de asistență socială. Iar județele Mehedinți, Olt și Vâlcea nu dispun de centre rezidențiale de îngrijire.

Indicator	Regiune	Județe					România
		DOLJ	GORJ	MEHEDINȚI	OLT	VÂLCEA	
PIB/loc – euro	2.443,9	2365,9	3112,7	2263,5	1986,3	2627,5	2.932,8
Productivitatea muncii (2003) – euro	4.932,6						6.194,8
Investiții străine directe (mil. euro)	745						21.885
Populația ocupată/total populație (%)	37,2	37,1	36,0	36,9	35,8	40,2	38,0
Infrastructură							
Densitatea drumurilor publice (km/100 kmp)	35,8	29,6	39,3	37,6	37,1	37,6	33,5
Pondere drumurilor modernizate în totalul drumurilor publice (%)	32,4	22,7	32,3	21,9	55,6	29,3	26,5
Pondere localităților cu rețea de apă potabilă în total localități (%)	41,3	12,6	64,9	62,1	40,2	50,6	61,0
Pondere localităților cu rețea de canalizare în total localități (%)	13,2	7,2	18,6	18,2	8,9	18,0	21,8
Număr unități de învățământ	1.321	279	198	123	485	236	11.865
Populație							
Populație totală	2.306.450	718.874	384.852	303.869	483.674	415.181	21.623.849
Populația rurală (%)	52,5	46,6	53,1	51,4	59,4	54,8	45,1
Rata șomajului – 2005 (%)	7,4	6,3	9,3	9,5	7,1	6,6	5,9

(Sursa: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, date 2005)

Informarea europeană, o șansă pentru studenții din Oltenia

30.000 de studenți care frecventează cursurile de zi, forma lungă și scurtă durată, în cadrul universităților din centrele universitare ale Olteniei (Craiova, Drobeta Turnu-Severin, Târgu-Jiu, Râmnicu-Vâlcea, Băile Herculane) au constituit grupul-țintă al unui proiect de informare europeană pe domenii specifice de interes, finanțat prin programul PHARE – Fondul Europa. După ce s-au colectat și prelucrat datele despre nevoile de informații europene în rândul studenților din Oltenia, s-a trecut la realizarea unui website și la elaborarea unui ghid, a unor pliante și prezentări PowerPoint despre integrarea în Uniunea Europeană. S-au organizat o masă rotundă tip dezbateri pe tema rolului comunității locale în sprijinirea integrării studenților pe piața muncii, o conferință și o petrecere studentescă, cu tematică europeană. Valoarea proiectului a fost de 46.432 de euro.

Foto: Primăria Craiova

Craiova, centrul proiectelor de dezvoltare ale regiunii

Euro-grădina, spațiu deschis de informare pentru integrare

În Grădina Botanică din centrul Craiovei, a fost creat un spațiu public deschis, o euro-grădină unde s-au oferit informații și s-au organizat dezbateri și prezentări pe teme europene, la care a participat publicul larg: preșcolari, elevi, studenți, romi, oameni de afaceri și șomeri din Craiova. După amenajarea eurogrădinii, cu cei 59.396 de euro alocați prin PHARE – Fondul Europa, s-au întocmit și tipărit materialele informative ce au fost ulterior distribuite cu ocazia dezbaterilor și activităților culturale organizate în cadrul proiectului.

Copiii olteni învață valorile europene

Relația dintre valorile românești și cele europene a făcut subiectul informațiilor destinate școlărilor din ciclul primar și gimnazial, din mediul rural și urban din județul Dolj, dar și familiilor acestor copii, cadrelor didactice

și autorităților publice locale. Proiectul, în valoare de 42.117 de euro, finanțat prin PHARE – Dezvoltarea Resurselor Umane, a urmărit să completeze golul de informație la nivelul grupului-țintă și să creeze premisele realizării unei interfețe de comunicare între școlari și familiile lor, cadrele didactice și euroscepticii din comunitatea locală.

Unul dintre obiectivele echipei de proiect a fost schimbarea mentalității euroscepticilor cu ajutorul copiilor deschși spre valorile europene. Principalele activități derulate au constat în elaborarea de materiale informative (CD-uri, broșuri, mape), organizarea de activități interactive (concursuri, jocuri de puzzle, editarea unei reviste școlare, organizarea unui colț UE) și crearea unor materiale promoționale (postere, fluturași, calendar, album foto, CD foto). Seminariile, mesele rotunde și

Exemple de proiecte realizate cu fonduri UE în Regiunea Sud-Vest Oltenia

conferințele de presă organizate au urmărit informarea directorilor de școli, a cadrelor didactice, părinților, autorităților locale și a mass-mediei.

Administrație publică locală și județeană la nivel european

Consiliul Județean Gorj a derulat un proiect prin care a urmărit creșterea performanței funcționarilor administrației publice locale din județ, prin 12 cursuri de instruire a acestora. Prin intermediul proiectului au fost instruiți funcționari din cadrul Consiliului Județean Gorj, cât și din orașele mici și comunele din județ. În total, au urmat cursurile 400 de persoane, iar zece specialiști la nivel local au fost instruiți în elaborarea și managementul proiectelor. Implementarea proiectului a fost un succes, deoarece durata de derulare a activităților prevăzută în calendarul inițial nu s-a depășit, iar numărul de funcționari publici care trebuia instruit a fost mai mare comparativ cu indicatorii proiectați inițial. Proiectul, finanțat prin Programul PHARE CES 2001 Dezvoltarea Resurselor Umane în Contextul Restructurării Industriale, a avut o durată de zece luni, iar costurile eligibile s-au ridicat la circa 84.000 de euro.

Formarea și plasarea de consultanți în domeniul programelor de finanțare europeană

150 de șomeri cu studii superioare din regiunea Sud-Vest Oltenia, proveniți în special din rândul tinerilor absolvenți, au beneficiat de cursuri de specializare în domeniul managementului proiectelor europene pentru a-și dezvolta abilitățile și competențele de consultanță. O treime dintre aceștia s-au angajat în firmele de consultanță existente în Craiova, Târgu-Jiu, Slatina, Drobeta Turnu-

Severin și Râmnicu-Vâlcea, și-au deschis propriile firme de consultanță sau au fost angajați de IMM-urile interesate de accesarea fondurilor europene nerambursabile.

Pe lângă reducerea șomajului în rândul tinerilor absolvenți de studii superioare din regiunea Oltenia, proiectul a contribuit la atragerea de fonduri nerambursabile în regiune și dezvoltarea resurselor umane înalt calificate. Se mizează și pe un „efect de avalanșă”: consultanții specializați prin proiect vor facilita atragerea de fonduri europene de către firme care vor avea nevoie de forță de muncă suplimentară. Suma solicitată de la autoritatea contractantă pentru finanțarea proiectului a fost de 64.172 de euro.

Măsurile active de susținere și angajare a șomerilor cu studii medii din județul Dolj

Creșterea gradului de ocupare a șomerilor absolvenți de școli profesionale și grupuri industriale din Dolj a fost unul dintre obiectivele proiectului „Activ” care a fost atins prin organizarea unor stagii de informare privind cariera, orientare profesio-

nală și medierea muncii pentru un număr de 100 de persoane cu vârsta între 15 și 64 de ani și realizarea unei rate de plasare de 50% pe piața forței de muncă pentru acest grup-țintă. După desfășurarea unor stagii de pregătire, informare, consiliere și orientare profesională, șomerii din grupul-țintă (tineri absolvenți, dar și șomeri pe termen lung, de vârstă medie) au fost orientați spre angajatori din sectorul serviciilor, care ofereau locuri de muncă vacante în Craiova, Filași, Segarcea, Băilești, Calafat și Bechet. Au beneficiat de acest program chiar și persoane care au părăsit sistemul școlar fără o calificare. Suma solicitată pentru acest program de dezvoltare a resurselor umane a fost de 57.743 de euro.

Servicii sociale

În cadrul programului PHARE 2001 Servicii Sociale, în Regiunea Sud-Vest Oltenia au fost implementate următoarele tipuri de proiecte:

- Centru de suport și adăpost temporar pentru persoanele aflate în dificultate în localitatea Drăgășani
- Centru de urgență pentru prevenție, intervenție și recuperarea cu-

plului mamă-copil abuzat în județul Dolj

- Centru social pilot în județul Vâlcea
- Rețea de centre de reabilitare și consiliere socială „Oportunități pentru toți” în județul Olt
- Centru de recuperare și reabilitare socială a copiilor cu handicap în județul Olt
- Proiectul „Împreună reușim” în Orșova
- Centru de reabilitare socială și inserție ocupațională în județul Dolj
- Program local integrat de asistență socială a persoanelor vârstnice în județul Olt
- Adăposturi temporare pentru familiile aflate în dificultate în orașul Rovinari
- Servicii de prevenire a violenței domestice în județul Mehedinți
- Îngrijirea copiilor aflați în situație de risc social în școlile de masă în Slatina
- Diversificarea și modernizarea serviciilor sociale în municipiul Drăgășani
- Centru pentru vârstnici fără suport financiar și social Novaci

Infrastructura mică

În cadrul programului PHARE 2001 Infrastructură Mică, a fost reabilitată rețeaua de alimentare cu apă în zona de centru-nord a orașului Drăgășani, s-a amenajat stația de sterilizare a Spitalului Clinic Județean de Urgență Craiova, au fost modernizate bucătăria și spălătoria Spitalului Clinic Municipal „Filantropia” Craiova, s-a reabilitat clinica de psihiatrie a Spitalului Clinic de Neoropsihiatrie, s-a amenajat faleza turistică a municipiului Orșova și au fost tratate apele uzate menajere și apele pluviale în orașul Baia de Aramă. De asemenea, s-a modernizat și consolidat Drumul Județean 671 în zona localității Baia de Aramă și au fost reabilitate străzi din Târgu-Jiu și Motru.

Mircea Mitrui

Foto: Primăria Tismana

Târg în județul Gorj

Educația sportivă din Reșița a reînviat odată cu bazinul olimpic

Cu ajutorul a 850.000 de euro obținuți prin Programul PHARE 2001 „Infrastructură Mică”, bazinul olimpic din Reșița a fost complet reabilitat, dotat și modernizat, fiind redat circuitului competițional sportiv.

Mircea **Mitruțiu**

Proiectul referitor la reabilitarea bazei a costat circa 1,1 milioane euro, iar durata implementării lui a fost de 35 de luni. Cofinanțarea a fost asigurată din fondurile bugetului local al primăriei localității. Proiectul tehnic și financiar a fost realizat de o firmă de consultanță din Reșița, iar cererea de finanțare și implementarea proiectului au fost întocmite de echipa proprie a Primăriei Municipiului Reșița. Obținerea finanțării nu a fost însă ușoară. Ileana Chera, managerul proiectului din cadrul primăriei, îi sfătuiește pe cei care doresc să realizeze proiecte să participe la cât mai multe instruirii și seminarii pe tema managementului de proiect sau pe tema scrierii și implementării propunerilor de finanțare.

Perspectiva istorică: școala reșițeană de natație

În 1996, la Jocurile Olimpice de la Atlanta, din lotul de 12 înotători români, trei au fost din Reșița. Brigitte Prass și Carla Negrea sunt doar două membre ale lotului de natație al României, descoperite de antrenorul Ioan (Hans) Schuster, cel care a pus bazele școlii de natație reșițene. Pe lângă medaliile cucerite la campionatele naționale și balcanice, înotul reșițean a avut și un rol social. Mii de elevi obișnuiau să

vină în timpul orelor de educație fizică pentru a învăța să înoate de la vârste fragede. În zona Reșiței, există cinci baraje de acumulare și o salbă de lacuri, prin urmare există și un potențial pericol de înec și accidentare pentru copiii care ar putea veni să înoate aici în loc să meargă la un bazin sub supravegherea unui antrenor. Prin reabilitarea și reintroducerea în circuitul economico-social și competițional a Complexului de Sport și Sănătate, a crescut atractivitatea sportivă a municipiului Reșița, i-a sporit reputația și s-au îmbunătățit condițiile oferite sportivilor amatori și de performanță în natație ale Clubului Sportiv, secție cu o veche tradiție, care a obținut rezultate remarcabile în competițiile naționale și internaționale.

Efectele proiectului

Finalizarea reabilitării bazinului olimpic a diversificat posibilitățile reșițenilor de a-și petrece timpul liber. Organizarea unor competiții de natație naționale și internaționale va contribui la o mai bună cunoaștere a zonei turistice a Reșiței, ceea ce va avea ca efect indirect dezvoltarea ulterioară a turismului. Este de așteptat ca la competițiile sportive să fie prezenți și sponsori care vor contribui la o creștere a veniturilor complexului. Florin Logofătu, șeful Biroului de administrare a bazinelor de înot din Reșița, ne-a precizat că recepția oficială a complexului a avut loc la 26 martie 2007. Din data de 1 mai s-au reluat efectiv activitatea cu publicul și sportul de performanță, care fuseseră

întrerupte din 1994, din cauza degradării infrastructurii bazinului. În cele șase luni de activitate, 1.000 de copii din Reșița au urmat cursuri de inițiere în practicarea înotului, 950 de adulți practică, pe bază de abonament lunar, înotul de agrement, iar 83 de sportivi legitimați la Clubul Sportiv Școlar și Clubul Sportiv Municipal din Reșița pot practica aici sportul de performanță. De asemenea, Catedra de înot a Clubului Sportiv Școlar din localitate a reluat tradiția unei selecții continue a copiilor performanți din clasele I și a II-a ale școlilor generale din Reșița. Dintre 750 de copii testați, au fost selectați deja 150 de viitori sportivi ce au fost înscriși în grupele de performanță de perspectivă. De la inaugurarea bazinului olimpic au fost orga-

nizate aici trei competiții de anvergură: Campionatul național școlar de înot (în luna mai), faza națională a Campionatului de înot în cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative (în iunie) și Cupa Banatului, la care au participat 350 de sportivi din România, Serbia și Ungaria (19-20 octombrie 2007). În 8-9 decembrie este planificat un nou eveniment, Campionatul național al copiilor de 10-11 ani.

Dezvoltarea de activități conexe (saună, masaj, aerobic, fitness) va genera venituri suplimentare, ce vor asigura durabilitatea financiară și economică a complexului sportiv. Noi locuri de muncă permanente și temporare vor fi create atât în cadrul complexului reabilitat, cât și în turism și servicii, prin efectul indirect pe care îl va avea reactivarea complexului în dezvoltarea acestor sectoare.

Detalii tehnice

Din punct de vedere tehnic, s-au realizat: reabilitarea ansamblului în ceea ce privește finisajele interioare și exterioare, reabilitarea cuvei bazinului și hidroizolarea acestuia, precum și unele recompartimentări și amenajări pentru funcțiuni noi la nivelul parterului, unde au fost amenajate o sală de fitness, o sală de masaj, saune, vestiare și grupuri sanitare cu acces direct din holul public. Echiparea clădirii s-a realizat la nivel standard în ce privește instalațiile electrice, instalațiile de încălzire – centrală termică proprie – instalațiile pentru tratarea apei, instalațiile sanitare, instalațiile de ventilație și condiționarea aerului și alimentarea cu gaze naturale.

100 de locuri de muncă pentru șomerii dintr-o localitate defavorizată

O companie și-a dezvoltat și diversificat producția de abatorizare a animalelor vii prin extinderea unei afaceri similare din Timișoara într-o zonă defavorizată din Caraș-Severin. Localizat în Bocșa, noul abator al firmei a creat zece locuri de muncă și a dus la o îmbunătățire a rezultatelor financiare ale firmei, generând impozite și taxe suplimentare la buget.

Mircea **Mitruțiu**

Investiția în industria alimentară a fost finalizată după 17 luni, iar partea de finanțare nerambursabilă a fost de 50.000 de euro, în timp ce valoarea totală a proiectului a fost de circa 200.000 de euro. Proiectul a fost finanțat din Programul PHARE 2000 IMM. Cofinanțarea privată a proiectului a fost asigurată prin credit bancar. Firma „Bias-Tim” SRL Bocșa este o afacere de familie, apărută ca extindere a unei afaceri identice din Timișoara – un răspuns la facilită-

țile fiscale acordate zonelor defavorizate. Practic, firma importă animalele vii și carnea care se procesează în abator, iar taxele vamale pentru importul de carne și animale vii erau mult mai mici în zonele defavorizate. Prin implementarea proiectului PHARE s-au achiziționat utilaje pentru prelucrarea cărnii (celulă de fierbere/afumare, mașină de umplut sub vid, mașină de clipsat), cu ajutorul cărora se realizează integrarea pe verticală a activității de abatorizare cu activitatea de prelucrare superioară și obținere a preparatelor din carne, obținându-se astfel produse cu valoare adăugată mare.

În primul an de activitate au fost angajați șapte muncitori, proveniți din rândul șomerilor orașului Bocșa; ei sacrificau animalele vii importate din Ungaria. „Odată cu diversificarea activității prin producerea de carne tranșată și 80 de preparate din carne (salamuri crud-uscate, fierte, afumate și prospături) destinate pieței regionale din vestul țării, firma a angajat un număr de 100 de șomeri”, a declarat Adrian Bor-

dea, director de producție. Compania a mai achiziționat un activ neutilizat al unei societăți cu capital de stat, a renovat și extins hala de producție, a achiziționat, din fonduri proprii, o cameră de congelare și un tunel de refrigerare, precum și utilajele necesare demarării producției de preparate din carne. De asemenea,

a fost pusă în funcțiune o centrală termică proprie și s-au refăcut rețelele electrice, de gaze, apă și canalizare. Extinderea capacității de producție a crescut șansele supraviețuirii pe piață a firmei, care a devenit mai competitivă în raporturile de piață cu firmele concurente.

În august 2005, traficul CFR și rutier pe Valea Oitului a fost întrerupt de două ori, timp de câteva zile, din cauza căderilor de piatră. În asemenea situații, e nevoie de alpiști utilitari profesioniști, care să lucreze la deblocarea traficului. O firmă specializată în domeniu a obținut finanțare PHARE pentru dotări și echipamente, iar acum activitățile sale sunt indispensabile pentru autoritățile din transportul local.

Mircea Mitruti

Remus Bușe a urcat prima oară pe munte când era elev de școală. La 12 ani, a marcat trasee turistice, cărând apă și ciment în rucsac pentru a fixa stâlpii metalici de avertizare pe timp de ceață. Mai târziu, Bușe și-a transformat pasiunea pentru munte în meserie, ținând cont că, pentru a face posibilă reluarea circulației după evenimente de genul celor din august 2005, este nevoie de o echipă de alpiști utilitari profesioniști, care să lucreze la deblocarea căilor de acces și la stabilizarea versanților.

Împreună cu un prieten, a înființat o mică firmă de alpinism utilitar, l'Mone SRL, specializată în acest tip de intervenții, dificile și riscante. Dar, la înfiin-

Alpinismul utilitar, o afacere care a obținut fonduri PHARE

Pasiunea pentru munte, transformată în afacere

țare, din cauza lipsei de capital, compania nu dispunea de echipamentul necesar pentru intervenții de anvergură. Cei doi asociați ai firmei participau voluntar la acțiunile Salvamont. Apoi, managerul firmei, Remus Bușe, a aflat întâmplător de sprijinul acordat întreprinderilor mici și mijlocii prin pro-

gramul PHARE CES și s-a hotărât să solicite o finanțare nerambursabilă pentru firma sa.

Mai multă eficiență, mai multe comenzi

Potrivit procedurilor PHARE, putea cere cel mult 50.000 de euro, dar el

s-a mulțumit cu 10.000. Acordarea grantului a reprezentat însă un moment de cotitură în activitatea firmei. Cu acești bani a achiziționat o schelă de 16 metri înălțime, o camionetă Dacia „papuc” și câteva echipamente specifice de alpinism utilitar. Toate acestea au făcut ca

firma să devină mai eficientă și să poată onora mai multe comenzi. În prezent, compania de alpinism utilitar are 15 angajați și prestează o diversitate de lucrări, de la spălătul geamurilor la înălțime, repararea turlor de biserici și întreținerea coșurilor înalte și a turnurilor industri-

ale de răcire la stabilizările de versanți muntoși. Echipa lui Remus Bușe este vitală pentru responsabilii de la căile ferate: profesioniștii acoperă cu plasă versanții pentru a preveni căderile de piatră și a păstra deschisă și sigură ruta de cale ferată între Sibiu și Râmnicu-Vâlcea.

Reabilitarea portului Corabia relansează schimburile comerciale în zonă

Infrastructura portului Corabia a fost reabilitată cu 1,2 milioane de euro din fonduri PHARE. Proiectul a creat posibilități de îmbunătățire a transportului naval, contribuind la creșterea schimburilor comerciale în regiune. Relansarea activităților portuare și comerciale poate juca un rol important în atragerea în zonă a investitorilor străini.

Mircea Mitruti

Portul Corabia are o vechime de peste 130 de ani. Construit inițial la 2 km în amonte față de actuala locație, vechiul port era destinat mai ales expedierii de produse agricole. Din 1784, portul este strămutat pe actualul său amplasament, dispunând la ora actuală de un front de acostare la Dunăre de 1.126 metri și de 15 dane de acostare și operare.

Consiliul Local Corabia a derulat, prin programul PHARE 2000 Infrastructură Regională, un amplu proiect de consolidare a malului stâng al Dunării în zona portului Corabia. Costurile eligibile ale proiectului au depășit 1,2 milioane de

euro, fiind acoperite din fonduri PHARE, cofinanțare națională din Fondul Național de Preaderare și resurse locale ale beneficiarului. Durata inițial planificată a proiectului a fost de 12 luni, fiind însă ulterior prelungită la 16 luni, astfel încât s-a extins până în august 2004.

Starea tehnică precară a fronturilor de acostare a navelor fluviale, precum și a platformelor portuare adiacente existente de-a lungul acestor fronturi, a redus sensibil funcționalitatea acestui port. Reabilitarea infrastructurii a creat însă posibilități de îmbunătățire a transportului naval. De asemenea, prin oprirea erodării malului stâng al Dunării, ca urmare a refacerii digului, se poate asigura și o promovare susținută a potențialului turistic local și regional.

Lucrările de construcții în port au determinat și demararea unor noi proiecte și inițiative: realizarea unui debarcader în aval de port și a unui punct de trecere a frontierei. Se estimează că acestea vor avea un impact major asupra populației din zonă, prin crearea unor noi locuri de muncă și prin încurajarea micului trafic de frontieră de o parte și de alta a Dunării.

Oltenija: Koridori za izlazak iz siromaštva

Jugo-zapadni region – Oltenija beleži najozbiljnije ekonomske probleme u okviru osam regiona u fazi razvoja u Rumuniji, realizujući interni bruto proizvod po glavi stanovnika ispod nacionalnog nivoa. Ovaj region očekuje da kompletno profitira na bazi uključenja svog regiona u dva evropska koridora transporta, na bazi efikasne eksploatacije hidroenergetskih potencijala i što se ne može zanemariti – turističkog razvoja.

Ekonomske reforme u poslednjih deset godina imale su više negativan uticaj na ekonomiju Jugo-zapadnog regiona. To nije moglo da se dovoljno kompenzuje sredstvima kao sto su absorpcija stranih investicija, gubici nastali zatvaranjem preduzeća inerentabilnom eksploatacijom rudnika koje su imale za rezultat masivna otpuštanja, opadanje produktivnosti rada u poljoprivredi i odlazak mnogih na rad u inostranstvo.

Shodno najnovijim podacima kojima raspolažemo, Jugo-zapadni region beleži, u 2004 godini, IBP od 2.443 evra po stanovniku, što iznosi 83,33 % nacionalnog proseka. Najveća zastupljenost radnog stanovništva koncentriše se u poljoprivredi i šumarstvu, za njima slede usluge, odnosno industrija. Ipak, usluge su te koje donose najveće učešće u ekonomiji regiona, za njima sledi industrija i tek na kraju poljoprivreda.

„Imamo izvanredne pretpostavke za razvoj“

Marilena Bogeanu, direktor Agencije za regionalan razvoj Oltenija, tvrdi za „evROpljanin“ („euROpeanul“) da

„za sada nemamo mnogo investitora, ali to treba posmatrati kroz prizmu činjenice da imamo dovoljno prostora za investiranje u Olteniju“. Ona dalje opisuje prednosti koje karakterišu ovaj region: „Jug, preko svojih oblasti Olt i Dolj, ima enorman poljoprivredni potencijal, nevalorifikovan još uvek. Sever regiona – Valča i Gorj, poznat je po banjskim centrima koji će se, sigurna sam, razvijati u predstojećem periodu. Oltenija, ekonomski posmatrano, polaže na sto pravi buket aduta. Ovde se proizvode skoro sva transportna sredstva – automobili, loko-

motive i vagoni, brodovi velikog utovarnog kapaciteta i manji brodovi, avioni... Imamo centar za aluminijum u Slatini, mi smo lider na nacionalnom nivou u proizvodnji energije zahvaljujući Djerdapu I i II, bazenima uglja u Goržu i hidrocentralama na unutrašnjim rekama. Da ne zaboravimo Dunav – panevropski koridor 7 i njegove luke, ali ni univerzitetski centar u Krajovi“.

„Imamo izuzetne pretpostavke za razvoj što Oltenija vrlo uspešno prodaje“, kaže Marilena Bogeanu, kad govori o regionu koji se u poslednjoj deceniji suočavao sa masivnim re-

Foto: ROMPRES

strukturisanjem, sa masivnim odlaskom lokalnog stanovništva na rad u inostranstvo, sa preusmeravanjem profila mnogih sa rada u industriji prema poljoprivredi radi preživljavanja ali i sa vrlo niskim nivoom direktnih stranih investicija. One su dostizale na kraju 2005 godine samo 745 miliona evra, odnosno 3,4% ukupnih direktnih stranih investicija u toj godini zabeleženih na nacionalnom nivou.

Slabosti transformisane u prednosti

Kroz Region prolaze tri evropska puta i dva panevropska koridora medju kojima jedan koridor čini reka Dunav, tako da se za glavni pion razvoja infrastrukture smatra transport. Infrastruktura koja je u ostalim poglavljima vrlo skromno zastupljena – javna prevozna sredstva u celini nedovoljna u većini lokaliteta, slab kvalitet lokalnog školstva zbog niskih plata, materijalna i personalna oskudnost u bolnicama, vrlo mali broj

socijalnih usluga. Ipak, povoljnosti za razvoj su mnogobrojne. Brojna preduzeća su na putu ka privatizaciji ili čekaju da budu prodana, a njihova oblast delatnosti tesno je povezana sa transportom koji je glavna prednost regiona.

Preko mera za povećanje produktivnosti poljoprivredne delatnosti i vodeći računa o potencijalima koje nudi region za ekološku poljoprivredu, Oltenija može transformisati u prednost poljoprivrednu površinu od preko 1,8 miliona hektara na svojim oblastima – odnosno 12,3 % poljoprivrednog zemljišta Rumunije i preko 60% površine regiona. A posredstvom evropskih fondova, region može da profitira zahvaljujući prednostima koje nudi njegov visok potencijal u oblasti turizma: planinski turizam, pećine, ekoturizam, nacionalni parkovi (sa preko 200.000 hektara zaštićenih zona), religiozni turizam (sa preko 60 manastira i pravoslavnih crkvi) i banjski turizam.

Ekonomski Stožer Temišvar-Arad ulazi u direktnu kompeticiju sa Bukreštom

Zapadni region je jedan od ekonomski najrazvijenijih regiona Rumunije; regionalan Interni Bruto Proizvod (IBP) po stanovniku dostiže u 2005 godini 13.000 RON, prekoračuje nacionalni prosek i na drugom je mestu, odmah posle regiona Bukurešt-Ilfov. Ovaj iznos je ipak nizak i u poredjenju sa evropskim prosekom, predstavlja samo 39% prosečnog IBP-a po stanovniku zabeleženog u EU 25.

U 2006, Temišvar zauzima treće mesto u nacionalnom plasmanu IBP/po stanovniku sa 7.067 evra a Arad je na petom mestu sa 5.957 evra. Zapadni Region ima za cilj da preko Plana za Regionalan Razvoj 2007-2013 dostigne 45% proseka PIB u EU 27 u godini 2013. Cilj Regiona prevazilazi cilj odredjen na nacionalnom nivou od 41% proseka PIB u EU 27.

Sa stanovišta evropskih projekata, Zapadni Region će primiti nešto malo više od desetine ukupnog budžeta dodeljenog preko Operacionalnog Regionalnog Programa. Procenjuje se da će do 2015 godine iz ovih fondova biti pomognuto 150 mikro preduzeća, 40 projekata za turističku infrastrukturu i 35 malih i srednjih preduzeća (MMS) u oblasti turizma. Do sada, u pogledu urbanog razvoja područja grada Temišvara, pripremljena su tri

velika integrisana projekta – jedan za istorijske kvartove Jozefin i Fabrik, koji će se podneti za Osovinu 1 – Pomoć dugotrajnom razvoju gradova – Potencijalni stožeri rasta, kao i dva projekta za centralni kvart Cetate (Tvrđava), kojim se ima u vidu razvoj i promovisanje turizma, odnosno (i) poboljšanje infrastrukture lokalnog transporta.

Prednost stranih investicija u raznim ekonomskim oblastima

Poslednjih godina ovaj region uživa prednost prisustva substancijalnih stranih investicija. Ali, shodno rečima direktora Agencije za Regionalan Razvoj – Zapad, Sorina Maksima, „u ovom trenutku agencije za regionalne razvoje nemaju na raspolaganju sve instrumente potrebne za privlačenje stranih investicija u regionu. Proaktivna politika privlačenja investicija pretpostavlja dodeljivanje budžeta za promovisanje, organizovanje regionalnih događaja i učešće na međunarodnim događajima namenjenim velikim investitorima i institucionalnim učesnicima. Mi se, u ovom trenutku, koncentrišemo na ponudu usluga za investitore koji su već odlučili da dodju u naš region jer nemamo još uvek sredstva da idemo kod njih i da ih ubedimo da investiraju u zapadni deo Rumunije. Oni sada dolaze posredstvom rumunskih ambasada i

konzulata u inostranstvu, preko ARIS-a ili uz pomoć kompanija za konsultanciju.“ Ekonomski stožeri za razvoj Temišvara i Arada dokazali su se kao atraktivniji za strane investiture i uspešli su da razviju raznovrsnu ekonomsku aktivnost po sektorima. Temišvar i Arad obuhvataju preko 80% ekonomskih operatera u regionu, a firme iz Timiša dominiraju u poslednjem Regionalnom „Topu firmi“ (za 2005) organizovanom od strane trgovinskih komora. Ekonomski stožer Temišvar – Arad sa 600.000 stanovnika, visok potencijal upisa u evroregion DKMT, dva međunarodna aerodrome i direktna veza obezbeđena budućim autoputem,

može postati alternativa za investitore i radnu snagu u direktnoj kompeticiji sa stožerom Bukurešt-Ilfov.

Tendencije regionalne ekonomije

U Temišaru i Aradu strani investitori počinju da se brinu zbog niske stope nezaposlenosti, visoke cene poljoprivrednog i industrijskog zemljišta, nedostatka kompaktnih parcela blizu budućeg autoputa i zapostravljene infrastrukture puteva. U uslovima u kojima prosečna plata operatera u proizvodnji (radnika) ne prelazi 300-400 evra, a kirija za dvosoban stan iznosi 200 evra, ne može se govoriti o kreiranju atraktivnosti za unutrašnju migraciju radne snage osim u slučajevima firmi koje kupuju ili grade poslovne stanove ili za poslodavce koji subvencionišu deo kirije za stanove ponudjene za izdavanje na tržištu nekretnina. Razvoj industrije auto delova i auto komponenta, sektora IT&C i logističkih olakšica za distribuciju proizvoda široke potrošnje na Balkanu su tendencije razvoja zabeležene nedavno u poslovnoj sredini.

Temišvar bi mogao postati glavna logistička baza za promet roba iz centra Evrope, punkt za klasiranje, rekondicionisanje, pakovanje i otpremu roba koje dolaze preko luke Konstanca a namenjene su centralnoj i istočnoj Evropi.

Consultanții parteneri ai euROpeanului răspund și în acest număr la întrebările cititorilor legate de accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune. De această dată, am avut de-a face cu întrebări legate de agricultură, microîntreprinderi și inițiative sociale.

Gabriela **Gongorici**

Iulian Filip Cernat ne scrie că dorește să înființeze o fermă zootehnică profilată pe „creșterea ovinelor și a caprinelor, pentru obținerea de produse lactate și produse din carne, în județul Brăila”. Dorește să afle în ce program s-ar încadra o asemenea activitate și „care ar fi plafonul maxim al finanțării” pe care o poate solicita, „având un ca-

Foto: europa.eu

Proiecte care pot primi finanțare: de la ferme la inițiative sociale

pital propriu de aproximativ 20.000 euro și 25.000 euro credit bancar”.

Răspuns: Puteți accesa finanțare pentru o astfel de fermă prin intermediul Planului Național de Dezvoltare Rurală, gestionat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Fondurile nerambursabile ce pot fi acordate se situează între 45% și 75% din valoarea eligibilă a proiectului, în funcție de zona în care se realizează investiția. Fiecare beneficiar al FEADR poate primi până la 1.000.000 euro pentru proiectul său de investiții.

Cititorul nostru este de asemenea interesat de modalitatea de a primi banii și de costurile consultanței. „Banii se primesc în decurs de maximum trei luni de la semnarea contractului, în tranșe. Costurile pentru consultanță depind de firma la care apeleți, precum și de ceea ce face concret acea firmă de consultanță pentru dumneavoastră. În principiu, în proiectele în care cheltuielile de pregătire a acestora sunt eligibile, costurile de pregătire pot ajunge până la 10% din valoarea proiectului, incluzând cheltuieli cu arhitectură și inginerie, consultanță, studii de fezabilitate, achiziția de brevete și licențe.

O întrebare din partea Ioanei Aspățăritei se referă la o microîntreprindere cu sediul în Piatra-Neamț și punct de lucru într-o comună adiacentă. Întreprinzătoarea noastră intenționează să construiască o hală în care să desfășoare activități de service auto (reparații utilaje și mașini de transport, vopsitorie, tinichigerie, spălătorie). „În condițiile arătate, solicitantul poate fi beneficiarul unui proiect cu finanțare nerambursabilă din POR, Axa 4, domeniul major de intervenție 4.3 Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor?”, întrebă cititoarea.

Iată răspunsul nostru: Prin intermediul POR Axa 4, dome-

niul major de intervenție 4.3, pot primi finanțare doar microîntreprinderile care își desfășoară activitatea în mediul urban. Având în vedere că activitatea vizată de dumneavoastră se va desfășura în mediul rural, se poate obține finanțare din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, prin Programul Național

necesare pentru dezvoltarea fizică, psihică, socială și educațională a minorilor ai căror părinți lucrează temporar în străinătate.”

Răspuns: Ideea este fezabilă și ar putea fi finanțată prin Programul Operațional Regional, Axa prioritară 3, domeniul major de intervenție 3.2 – „Reabilitarea/

lansează cererea deschisă de proiecte. Până atunci, pe baza datelor existente în Ghid, puteți începe pregătirea proiectului.” Camelia Truță, educatoare în Tulcea, ne scrie că a înființat, din resurse proprii, o grădiniță, dar ar mai avea nevoie de fonduri pentru a definitiva curtea exterioară. Activitatea se desfășoară

Foto: europa.eu

de Dezvoltare Rurală, Axa 3 „Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale”, măsura „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”. Întrucât se intenționează construcția unei hale, este bine de știut că pot fi susținute și costurile generale legate de întocmirea proiectului, precum cheltuielile cu arhitectură și inginerie, consultanța, studiile de fezabilitate, achiziția de brevete și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.”

Cătălin Doagărescu ar dori să știe dacă există posibilitatea finanțării din fonduri structurale a proiectului său de „înființare a unei structuri imobiliare în care să funcționeze un sistem adecvat privind crearea condițiilor

modernizarea/dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale”. „Pentru acest lucru, ar trebui să aveți o clădire pe care să o puteți să o reabilita/moderniza în cadrul proiectului, inclusiv utilitățile generale, cum ar fi canalizarea, rețeaua de apă potabilă etc., precum să o și dotați cu echipamente necesare serviciilor oferite. Pentru acest lucru, în situația în care nu sunteți autoritate publică – furnizor de servicii sociale, ar trebui să fiți un ONG – furnizor de servicii sociale acreditat în condițiile legii.

Puteți consulta proiectul Ghidului solicitantului pentru acest domeniu de intervenție, la adresa de internet www.inforegio.ro, și veți putea aplica pentru o finanțare numai în momentul în care ghidul se definitivează și se

în cadrul unui ONG, și grădinița are acreditare provizorie, obținută de la ARACIP.

Răspuns: Prin intermediul Programului Operațional Regional, lucrările de modernizare/reabilitare pentru grădinițe nu se finanțează.

Notă: euROpeanul vă invită să adresați întrebări despre aspectele care vă interesează, legate de accesarea fondurilor europene.

Consultanții colaboratori ai euROpeanului și experții din cadrul autorităților de resort vă vor răspunde cu toate informațiile disponibile. Ne puteți adresa întrebări prin adresa de e-mail europa@chelgate.ro și la telefon 021/410.21.10.

ANALIZĂ DE OPINIE

Conferențiar dr. Valentin Munteanu

„Românii nu s-au acomodat cu birocrația europeană a regulilor”

(urmăre din pagina 1)

„O cultură precară a parteneriatului cu furnizorii de servicii de consultanță și lipsa încrederii în profesionalismul acestora creează probleme suplimentare pentru aplicanții care nu apelează la servicii de consultanță, deși nu dispun de expertiză proprie în scrierea și implementarea proiectelor.

Un prim pas în direcția bună ar fi acela de a înțelege că nu este etic să pretinzi o garanție a succesului din partea firmei de consultanță. Consultantul nu poate promite câștigarea unui proiect. Singura garanție care poate fi acordată este cea a lucrului bine făcut și a sfatului potrivit, iar autoritățile de implementare trebuie să creeze șanse egale în competiția dintre proiecte.

Un expert în managementul de proiecte ar trebui să știe care sunt sursele credibile de informații despre fondurile structurale, să aibă suficientă creativitate pentru a proiecta dezvoltarea organizației din care face parte și să dispună de capacitatea de a alege cea mai potrivită sursă de finanțare disponibilă la acel moment pentru ideea lui de proiect.

Implementarea proiectelor se dovedește adeseori mai problematică decât scrierea lor. Românii nu s-au acomodat nici cu birocrația românească a excepțiilor, nici cu birocrația europeană a regulilor. Pentru mulți, este greu să accepte mecanismul complex al achizițiilor publice și riguroasa raportărilor tehnice și financiare. Obişnuiri cu raportările pompieristice și statisticile mincinoase pri-

vind îndeplinirea planului în întrecerea socialistă, mulți conducători de firme și organizații înțeleg greu că există și altfel de rapoarte care trebuie să se bazeze pe lucruri concrete, extrase din realitate, ușor de verificat, controlat și măsurat.

Ideea masterului Managementul și Economia Dezvoltării Regionale a fost o premieră născută la Timișoara, în urma unui parteneriat de succes între Facultatea de Științe Economice a Universității de Vest și Agenția de Dezvoltare Regională Vest. Pe piața muncii, specialiștii agenției au remarcat existența unui deficit de resurse umane în domeniul dezvoltării regionale și lipsa unui bazin de recrutare pentru candidații la posturile de consultanți în echipele de proiect.

Acest master, pornit în toamna anului 2003 și care a scos deja pe piața muncii trei promoții de absolvenți, încearcă să suplinească acest deficit prin formarea teoretică și practică în domeniul dezvoltării regionale.

Elementele teoretice care țin de managementul afacerilor europene, organizarea instituțiilor europene și dreptul administrativ european sunt completate cu numeroase cursuri și seminarii practice despre administrație și dezvoltarea regională, analiza cost-beneficiu, managementul proiectelor de dezvoltare regională, precum și evaluarea, controlul și monitorizarea programelor și proiectelor europene. Jumătate din cursurile și seminariile cu o pronunțată latură practică și aplicativă este susținută chiar de către experții Agenției de Dezvoltare Regională Vest.

Masteranzii învață, practic, să scrie și să implementeze un proiect de la A la Z, iar disertația lor constă fie în scrierea unui proiect și a unei propuneri de finanțare pentru organizația în care lucrează masterandul, fie în descrierea etapelor procesului de implementare a unui proiect deja finanțat. Cred că absolvenții noștri vor juca un rol important atât în dezvoltarea firmelor și organizațiilor din care fac parte, cât și în dezvoltarea localităților și a regiunii în ansamblul ei.

A consemnat Mircea Mitruciu

AGENDĂ

■ **26 - 27 noiembrie 2007, Bruxelles** – Conferință „Telling the story. Communicating Cohesion Policy together”. Conferința este organizată de Directoratul General pentru Politică Regională, în cooperare cu Directoratul General pentru Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Șanse Egale și Directoratul General pentru Comunicare. Clădirea Charlemagne.

■ **26 - 29 noiembrie 2007, București** – Curs: „Condiții de participare ca ofertant, candidat sau concurent la achizițiile publice ale autorităților contractante din România, după noua legislație UE”, la Camera de Comerț și Industrie a României. Scopul cursului: înțelegerea condițiilor de bază pe care trebuie să le îndeplinească un ofertant sau candidat la achizițiile publice ale autorităților contractante din România. Lector: DI Pavel Mărculeț. Sediul CCIR, bd. Octavian Goga nr. 2 (Pasajul Mărășești), sala TRANSILVANIA a Centrului Internațional de Conferințe al CCIR. Informații suplimentare: aurora.davidel@ccir.ro, www.ccir.ro

■ **28 noiembrie, Bruxelles** – Modernizarea tratamentului TVA în cazul asigurărilor și serviciilor financiare. Comisia va propune o Directivă a Consiliului.

■ **28-29 noiembrie 2007, Bruxelles** – Mini-sesiunea plenară a Parlamentului European. Pe ordinea de zi: Aprobarea de către Parlamentul European a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; Principii comune ale flexisecurității; Coordonarea de acte ale statelor membre pentru difuzarea programelor de televiziune; Căile ferate comunitare; Controlul achiziționării și deținerii de arme; O nouă politică europeană în domeniul turismului.

■ **29 Noiembrie 2007, Timișoara** – Fondurile Europene Postaderare – Sesiunea 14, www.profinn.ro

■ **3 - 5 decembrie 2007, Târgu-Mureș** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen limită de înscriere: 27 noiembrie 2007. www.constrain.ro

■ **7 - 9 decembrie 2007, Târgoviște** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen limită de înscriere: 30 noiembrie 2007. În parteneriat cu lanlux Consulting. www.constrain.ro

■ **10 - 11 decembrie 2007, Maastricht** – Seminar pentru sprijinul Comitetelor de Monitorizare ale Programelor pe Fonduri Structurale, organizat de European Institute of Public Administration (EIPA). Elemente cheie: asigurarea calității și eficienței Programelor Operaționale, îmbunătățirea procesului decizional de aprobare a proiectelor, îmbunătățirea evaluărilor, a monitorizării și a acțiunilor de remediere.

FOTOGRAFIA EDIȚIEI
- CONCURS -

Foto: S.T., București

În locul fotografiei de mai sus se poate afla una trimisă de tine. Surprinde o imagine sugestivă pe teme europene. Fotografii origi-

nale, revelante pentru tematica propusă, vor fi publicate în paginile ziarului **euROpeanul**, în urma evaluării echipei editoriale. Dintre

fotografiile publicate, una va fi premiata. Așteptăm cât mai multe propuneri pe e-mailul redacției: europeanul@chelgate.ro.

Mituri despre fondurile europene

Într-un domeniu atât de vast și tehnic precum cel al Fondurilor Structurale și de Coeziune, informațiile eronate își fac apariția cu ușurință. Miturile pot fi bazate uneori pe informații corecte, dar care au fost greșit înțelese și au prins rădăcini, pe fondul unor îngrijorări existente.

Mit: Fondurile vor fi alocate celor pregătiți să întocmească proiecte, în sistemul primul venit – primul servit.

Realitate: Acest lucru este doar parțial adevărat. Vor avea, într-adevăr, întâietate cei care depun primii proiecte, fiind atenți să se informeze din timp și planificând realizarea și depunerea proiectului. Dar, în funcție de profilul economic și social al regiunii de dezvoltare, a fost realizat un Plan de Dezvoltare Regională, care ia în considerare toate sursele de finanțare – buget de stat, bugete locale, surse private, sprijinul financiar al UE etc. – și identifică domeniile prioritare de acțiune în zona respectivă. Astfel, nu există pericolul ca toate fondurile să meargă într-o singură

direcție, eventual într-o zonă economică sau socială deja dezvoltată, pentru că este planificat ca majoritatea banilor să fie direcționată și către „punctele slabe” ale fiecărei regiuni.

Mit: Tot la „centru” va merge cea mai mare parte a banilor, iar regiunile vor trebui să se mulțumească cu puțin.

Realitate: În cadrul Regio, Programul Operațional Regional 2007-2013, regiunile și zonele mai slab dezvoltate au primit fonduri mai mari, pentru a împiedica creșterea disparităților economice și sociale deja existente între regiuni. Această alocare diferențiată a fondurilor

pe regiuni a fost realizată invers proporțional cu nivelul de dezvoltare al Regiunilor. Astfel, regiunii Nord-Est i-au fost alocate 16,3% din fonduri, regiunilor Vest și Sud-Vest câte aproximativ 14%, în timp ce regiunea București-Ifov a primit mai puțin de 9 procente. Într-adevăr, Comitetul de Monitorizare poate decide realocarea de fonduri, dar numai în urma constatării unei absorbții insuficiente dintr-o anumită zonă. Depinde deci de fiecare zonă să lucreze pentru absorbție și pentru a-și păstra intacte alocările.

Adrian Lungu

TEST

Cât de multe știi despre fondurile structurale și de coeziune

1. ADR Vest este reprezentată prin birouri județene:

- În patru capitale de județ.
- În două capitale de județ.
- Nu are alte birouri decât la Timișoara.

2. ADR Sud-Vest Oltenia are sediul central la:

- Târgu-Jiu.
- Craiova.
- Căciulata.

3. Repartizarea pe regiuni a Fondurilor Structurale se face în funcție de:

- Dezvoltarea culturală a zonei
- Dezvoltarea economică a zonei (cu cât mai dezvoltată, cu atât mai puțini bani)
- Dezvoltarea economică a zonei (cu cât mai dezvoltată, cu atât mai mulți bani)

4. Construcția, reabilitarea și modernizarea de drumuri județene și străzi orășenești pot fi finanțate prin:

- Axa prioritară 2 a Regio (POR).
- Programul PHARE.
- Programul Operațional Asistență Tehnică.

5. România are programe de cooperare teritorială europeană în număr de:

- 3
- 26
- 11.

Răspunsuri: 1-a, 2-b, 3-b, 4-a, 5-c.

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
str. Dr. Romniceanu nr. 7, sector 5, București
europeanul@chelgate.ro

Un proiect:

Redactor-șef: Ioana Morovan
Secretari generali de redacție:
Costin Ionescu, Adrian Lungu

Redactori: Dragoș Comache, Anda Georgescu, Camelia Moga, Adrian Vasilache, Vlad Teișbașu, Ana-Maria Barbu, Adina Popescu, Liliana Niță, Ciprian Nicolae

Editori-colaboratori:
Cristian Pantazi, Dan Tăpălagă

Correspondenți locali: Eugen Măruță (Târgu-Jiu), Oana Burghelă (Iași), Gabriela Popa (Brăila), Innes Radu, Attila Biro (Cluj)

Editor foto: Dan Popescu

Fotoreporter: Dan Popescu, Petrică Pavel

Management proiect:
Manuela Preoteasa, Alexandru Lăzescu

Coordonator proiect MDLPL: Iulia Munteanu

Colaboratori din partea MDLPL:
Raluca Stroie, Roxana Savin, Ionuț Sandu

Coordonator proiect: Mirela Meită

Secretariat proiect: Diana Moroianu

DTP: Dan-Petru Petrici

Corector: Carmen Lungu

Tipar: Marinex Print

Partener de conținut:

(www.hotnews.ro)

Notă: opiniile exprimate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

www.mdpl.ro

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor mulțumește pentru sprijinul acordat în distribuirea ziarului **euROpeanul** următorilor parteneri: CFR Călători, METROREX, Aeroportul Internațional „Henri Coandă”, TAROM, camerele județene de comerț, consiliile județene, prefecturile, ADR-uri, centrele „EUROPA”